

Hankinta-asiamies sekä tilaajan että tarjoajan apuna

Vaikuttamisen tiimi
Rovaniemi 3.9.2018

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Yrittäjyyden puolesta.

Hankinta-asiamiehen tehtäviä

- Hankintaosaamisen lisääminen maakunnassa (sähköiset järjestelmät)
- Uusien hankintamenettelyjen esitteleminen (neuvottelu)
- Uusien käytänteiden lanseeraaminen (pienhankintaohjeet)
- Hankintojen avoimuuden edistäminen (pien/muut)
- Tarjouspyyntöjen löydettävyys / julkisten hankintojen näkyvyys
- Markkinavuoropuhelut
- Tietotaito laadukkaista hankinnoista (kriteerit)
- Hankintaprosessi (suunnittelusta sopimukseen)
- Reilun kilpailun varmistaminen

Keskinarkaus tausta

- LSHP logistiikka- ja materiaalipäällikkö
- Kestävät Hankinnat, Sodankylä
- Tulevan hävittäjähankinnan teollisen yhteistyön kustannusten ja laillisuuden selvitys, VTV (Eduskunta)
- Poliisin materiaalihallinnon kehittämissuunnitelma (prosessijohtaminen), Poliisihallitus
- Maaseudun elinvoimaisuuden tutkiminen, Helsingin Yliopisto

Hankintalaki muuttui 29.12.2016

- Kynnysarvot nousivat:
 - Tavarat & palvelut 60 000 €
 - Rakennusurakat 150 000 €
 - Muut erityispalvelut 300 000 €
 - SOTE 400 000 €
 - Käyttöoikeussopimukset 500 000 €
- Kansallisen menettelyn jousto lisääntyi
- Sähköinen menettely pakolliseksi (EU)
- Pk-yritysten osallistumismahdollisuuksien huomioinen keskiöön
- Kestävien kriteerien käyttö mahdolliseksi

Julkisten hankintojen tärkeys

- Hankintayksiköt käyttävät veronmaksajien rahoja
- Lainsäädäntö ohjaa
- Velvoitettu toimimaan avoimesti, tasavertaisesti ja syrjimättömästi (sekä suhteellisuusperiaatteen mukaan)
- Tilaajan lisäksi tulee huomioida loppuasiakas
- Hankinta ei lopu sopimukseen vaan siitä ostaminen, yhteistyö ja seuranta vasta alkavat
- Hankintaan on lähdeittävä tarve edellä: kriteerit ”mitä me haluamme”
- Avoimet markkinat ovat yrittäjä- ja asiakasystävälliset:
 - Tuetaan elinkeinomahdollisuuksia alueella

Haasteet hankintayksiköillä

Ongelmat:

1. Ei kilpailuteta sopimuksia vaan ostetaan ”kuten ennen”
2. Ostetaan muulta kuin kilpailutuksen voittajalta
3. Ei tiedetä, kuka päättää ostoista ja millä mandaatilla tai budjetilla
4. Ei tiedetä, milloin ja millaisia hankintoja on tulossa
5. Ei tiedetä kuin oman yksikön tarpeet
6. Ei tiedetä, millaisen prosessin lopputuloksena päädyttiin ostokseen
7. Ei tiedetä kenelle sopimuksen valvominen kuuluu

Onnistunut hankinta vaatii johtamista

Ratkaisut:

1. Sopimuksen- ja toimittajanhallintajärjestelmät
2. Mittarien seuranta:
 1. Kilpailutukset
 2. Tarjoukset
 3. Ostot
3. Avoimuuden edellyttäminen
4. Sähköiset järjestelmät
5. Hankintojen suunnittelu, tiedotus ja markkinavuoropuhelut

Haasteita markkinan ja yritysten näkökulmasta

- Tarjouspyyntöjen löytäminen & niiden aikataulut
- Sopimusehdot
- Julkisten organisaatioiden päätöksentekoprosessin aikajana
- Yhteyshenkilöiden paikantaminen
- Epäselvät tarjouspyynnöt

Keskinmarkkaisu

Onnistunut tarjous vaatii johtamista

- Tarjousta luodessa ei saa luottaa vähääkään siihen, että ”kyllä ne tietävät”: vain kirjallisessa tarjouksessa ilmaissuissa seikoilla on väliä!
 - Kannattaa pitää mielessä, että virkamies joutuu myymään päätöksen eteen/ylöspäin organisaatiossa ja asiakirjojen laadulla on väliä
- Kaikkien vaadittujen asiakirjojen tulee olla tarjouksessa
- Tarjouspyynnön vastaisia ehtoja ei saa esittää
- Tarjouksen tulee vastata juuri sitä mitä pyydetään: vaihtoehtojen aika on vain markkinavuoropuheluvaiheessa
- Loppuviimein yksi voittaa kyseisen kilpailun: oleellista on, että kisa on reilu

Markkinavuoropuhelu on huolellista suunnittelua

- Tilaaaja voi tavata toimittajia yhdessä tai erikseen
- Voidaan keskustella siitä, millaiseen lopputulokseen halutaan hankinnalla päästä
- Tilaaaja edistää tuntemustaan markkinoiden parhaasta vaihtoehdosta
- Toimittaja pääsee esittelemään omat ratkaisumallinsa ja uusia vaihtoehtoja
- Mahdollista läpikäydä esim. palvelumalleja, hinnoittelulogiikkaa tai hankinnan kohteen määrittelyä

Hankinta-asiamies edistää hankintaosaamista ja kilpailua - ei toteuta hankintoja, tee tarjouksia tai edusta yhtä toimijaa. Hankinta-asiamies edistää reiluja kilpailutuksia ja avoimia markkinoita!

Konkreettiset toimenpiteet

- Hankinta-asiamiehen asiantuntijapalvelut
 - neuvontaa saa sekä kasvokkain että puhelinneuvontana, maksutta
 - koordinoi hankkeen toimenpiteitä projektipäällikkönä ja toimii hankkeen sidosryhmien yhteyshenkilönä
 - toteuttaa palvelukokonaisuudet
 - hankkii konsultaatiota tarvittaessa ostopalveluna
- Hankkeessa käydään tiivistä vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa
- Viestintäpalveluiden toteutuksessa hyödynnetään Lapin Yrittäjien olemassa olevia kanavia.

Työpajat ja tilaisuudet

- Hankkeessa järjestetään hankintoihin liittyviä työpajoja sekä yrityksille että hankintayksiköille. Työpajoja järjestetään tarpeen mukaan, 3-5 hankkeen aikana. Tilaisuuksiin voidaan hankkia teeman mukaista ulkopuolista asiantuntemusta ostopalveluna. Tilaisuuksia voidaan järjestää myös avoimina verkkotilaisuuksina, esimerkiksi Skypeä hyödyntäen.
- Hankinta-asiamiehen tuella järjestetään hankintailtoja maakunnan alueella markkinavuoropuhelun edistämiseksi.
- Hankkeen loppuseminaarissa kootaan yhteen alueen toimijat keskustelemaan teeman parissa tehtävästä työstä ja tulevaisuuden tarpeista.

Tulokset

- Toimintatavat edistävät vähähiilisen talouden kehittymistä
- Toimijoilla ajantasainen hankintatietotaito
- Yritykset voivat hyödyntää hankkeessa tuotettua tietoa liiketoiminnassaan
- Alueella on käytössä uudenlaisia toimintamalleja ja yhteistyöverkostoja kestäviin julkisiin hankintoihin liittyen
- Alueen julkisissa hankinnoissa huomioidaan hiilijalanjälki ja elinkaarimalli

Hankkeen jälkeen hankinta-asiamiespalvelu vakinaistetaan julkisen sektorin hankintayksiköiden ja alueen mikro- ja pk-yritysten väliseksi toimijaksi edistämään hankkeen tavoitteiden mukaista toimintaa. Hankinta-asiamiespalvelu jää osaksi Lapin Yrittäjät ry:n toimintaa, jonka rahoitukseen osallistuvat myös alueen kunnat.

Susanna-Sofia Keskinarkaus hankinta-asiamies

p. 044 - 509 0277

susanna-sofia.keskinarkaus@yrittajat.fi

Twitter: @SusannaSofia

Instagram: skeskinarkaus

Facebook: Susanna-Sofia Keskinarkaus

LinkedIn: Susanna-Sofia Keskinarkaus

yrittajat.fi

